

Hrvatska je dobro predsjedala Unijom, ali njezini građani to nisu osjetili

Tijekom predsjedanja mogli smo bolje predstaviti kvalitetno upravljanje pandemijom i dobiti više međunarodnih bodova. Administracija je najviše profitirala stekavši iznimno iskustvo, no za većinu Hrvata ostaje nepoznanica što je to predsjedanje i čemu ono uopće služi

Prvo hrvatsko predsjedanje Vijećem Europske unije zasjenilo je pandemija COVID-19, no administracija je dobro reagirala i kvalitetno obavila zahtjevan posao. S druge strane, Europa se nije potrudila hrvatskoj javnosti pokazati što sve planira učiniti u idućih sedam godina. Hrvatsko gospodarstvo pretrpjelo je najveću štetu jer su otkazane sve velike konferencije na kojima bi se zaradilo, a hrvatska poduzeća pronašla bi nove partnere.

Početak 2019. sjedio sam u briselskom restoranu Il Pasticcio na ručku s bivšim europskim ambasadorom koji je služio u Hrvatskoj prije ulaska u Uniju. Složili smo se da je predsjedanje odlična prilika da se uhvati dobar vjetar odmah na početku mandata nove Europske komisije i da se premijeru Plenkoviću dobro otvorila karta. Ni u ludilu nismo mogli predvidjeti što će se dogoditi.

Predsjedanje u krizi može slobodno biti ključan *takeaway* onoga što je hrvatsko iskustvo s 'vođenjem' Europe. Politička je zamisao tvorca koncepta europskog predsjedanja 'dovođenje' mašinerije Europske unije u sve države članice. To je svojevrsno približavanje građanima svega onoga što se događa u Bruxellesu, a što malotko uistinu razumije. U šest mjeseci predsjedanja država predsjedateljica vodi EU dosjee (europski zakonodavni postupak) i u prlici je pokazati svoje umijeće pregovaranja, diplomacije i trgovine. Ne trguje se robom, već konceptima, rješenjima i idejama za jaču i konkurentniju Uniju.

Rezultati mjereni dosjema

Hrvatska je doista dobila specifičan tajming predsjedanja, no sve je u siječnju počelo prilično dobro: kalendari su bili posloženi, konferencije i sastanci na rasporedu gotovo svaki dan. Velika Britanija napustila je EU i pojavila se najveća javnozdravstvena prijetnja zdravlju Europljana – pandemija COVID-19. U ožujku se cijela Europa zatvorila, spustili su se avioni i svi smo se naglo počeli prebacivati na digitalno komuniciranje. Hrvatsko predsjedanje brzo je reagiralo sadržajnim pripremama videokonferencija ministara, što je omogućilo usklađivanje žurnih mjera (zdravstvo, obrazovanje, promet, unutarnje tržište, turizam, sport). Voditelji radih skupina i ukupna administracija s diplomatima u Bruxellesu održavali su tempo sastanaka kako bi se održao zakonodavni i koordina-

piše **NATKO VLAHOVIĆ**

vlasnik i direktor Vlahović grupe d.o.o.
te akreditirani lobist u Europskom
parlamentu

Predsjedanje Vijećem EU s velikim samitom u Zagrebu o proširenju EU na Sjevernu Makedoniju i Albaniju trebalo je premijeru Plenkoviću poslužiti za fotofiniš mandata. No politička realnost i dinamika naglo su se promijenile i videokonferencije su zamijenile večernja druženja u najboljim hrvatskim restoranima

cijski kontinuitet. Prihvaćeni su žurni propisi za pomoć sektorima, koordinirano se rješavanje problema izazvanih COVID-19. Hrvatsko predsjedanje uspješno je dovelo do pregovora za stajališta ili mandate Vijeća za pregovore s EP-om u nekoliko iznimno važnih dosjea (Prava putnika u željeznici, Udružne tužbe, *Smart TNT*, Centri kompetencija za kibersigurnost, Europski institut za inovacije i tehnologiju).

Iz područja zaštite potrošača završen je važan trijalog za Udružne tužbe i ako Europski parlament potvrdi dogovor, bit će to prvi put u povijesti da se uspostavlja mehanizam kolektivne zaštite potrošača. Prihvaćeni su i zaključci o Strategiji digitalne budućnosti koja snažno potiče nastavak razvoja umjetne inteligencije i kibernetičke sigurnosti 5G mreža. Dokumenti se prihvaćaju jednoglasno i pregovaranje je iznimno zahtjevno, a njima se traži i najavljuje nova legislativa. Obavljen je vrlo dobar posao i njemačka diplomacija preuzima kvalitetno vođene poslove.

Nedostajao jači PR

Premijer Plenković, kojem je predsjedanje Vijećem EU moglo poslužiti za fotofiniš mandata, a veliki samit u Zagrebu trebao je dodatno afirmirati proširenje EU na Sjevernu Makedoniju i Albaniju, imao je veće ambicije. Politička realnost i dinamika naglo su se promijenile i videokonferencije su zamijenile večernja druženja u najboljim hrvatskim restoranima. Kad se počela otvarati ekonomija, turizam je kao neeuropski portfelj došao u fokus u sklopu potrebe donošenja zajedničkog europskog rješenja, što je dobro predstavljeno, zbog čega bi turizam mogao ostati dugoročno tema u agendi EU.

Prosječnomu hrvatskom građaninu nakon našeg predsjedanja Europa je još udaljenija i još je manje osjeća u svakodnevicu. Hrvatska od Bruxellesa nije dobila što je trebala, a Nijemci će ponovno rješavati probleme u europskoj ekonomiji. Europske teme, iako smo netom završili predsjedanje, nisu zanimljive biračima premda je gradnja Pelješčkog mosta trenutno najveća investicija u Hrvatskoj. Ostaje činjenica da smo tijekom predsjedanja mogli bolje predstaviti kvalitetno upravljanje pandemijom i dobiti više međunarodnih bodova. Administracija je najviše profitirala stekavši iznimno iskustvo, no za većinu Hrvata ostaje nepoznanica što je to predsjedanje i čemu ono uopće služi. ■